

KLIMASKLEP

ul. Orzechowa 3
72-010 Przęsocin (koło Szczecina)

tel.: (91) 432-43-42

e-mail: kontakt@klimasklep.pl

www: www.KlimaSklep.pl

metabo®

PROFESSIONAL POWER TOOL SOLUTIONS

BS 18 LTX BL I
BS 18 LTX BL Q I
SB 18 LTX BL I
SB 18 LTX BL Q I

BS 18 LTX-3 BL I
BS 18 LTX-3 BL Q I
SB 18 LTX-3 BL I
SB 18 LTX-3 BL Q I

de Originalbetriebsanleitung 7
en Original Instructions 11
fr Notice originale 15
nl Originele gebruiksaanwijzing 19
it Istruzioni per l'uso originali 23
es Manual original 27
pt Manual de instruções original 31
sv Originalbruksanvisning 35

fi Alkuperäisen käyttöohjeen käännös 39
no Original bruksanvisning 43
da Original brugsanvisning 47
pl Oryginalna instrukcja obsługi 51
el Πρωτότυπο οδηγιών λειτουργίας 55
hu Eredeti használati utasítás 60
ru Оригинальное руководство по эксплуатации 64

 klimasklep

www.klimasklep.pl (91) 432-43-42 sklep@klimasklep.pl

 klimasklep

www.klimasklep.pl (91) 432-43-42 sklep@klimasklep.pl

 klimasklep

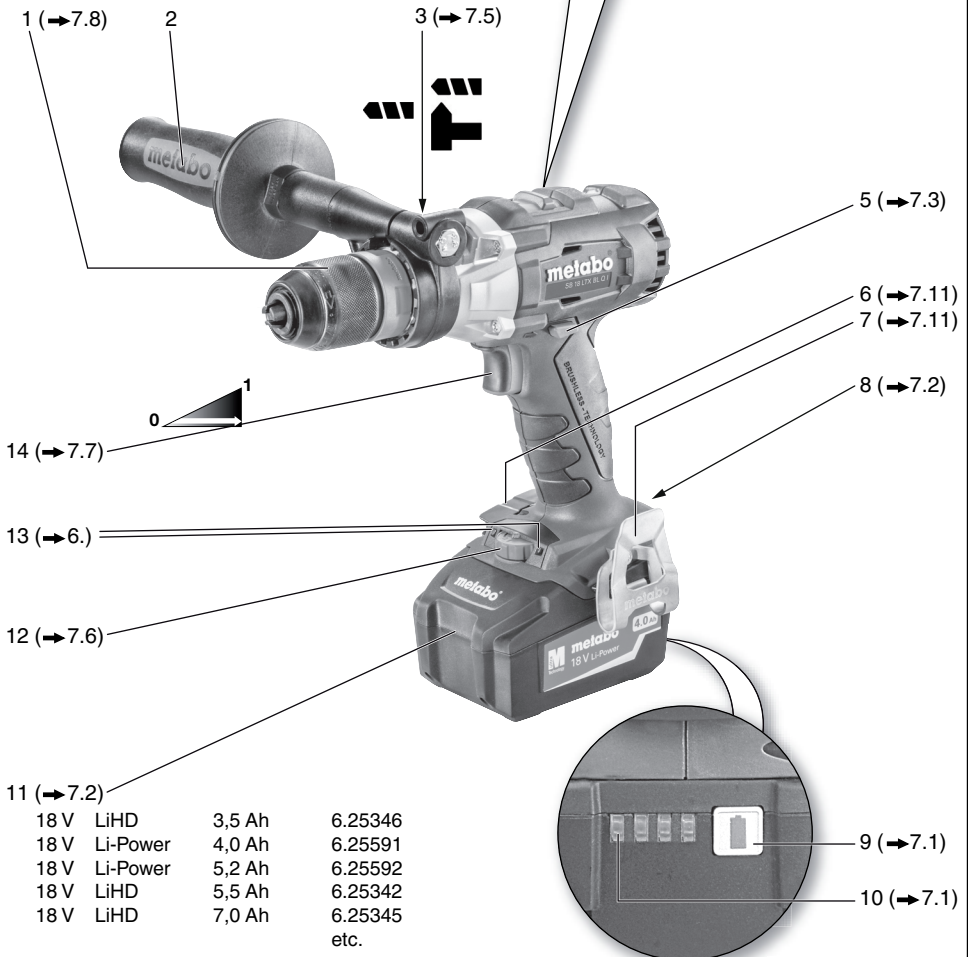
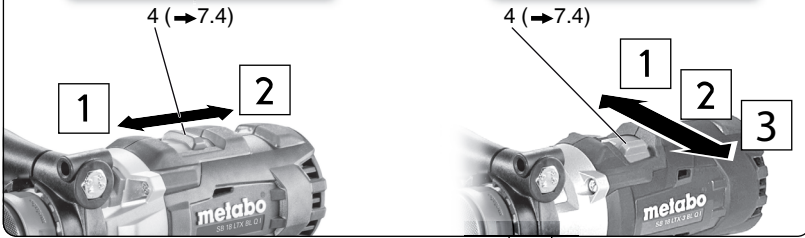
www.klimasklep.pl (91) 432-43-42 sklep@klimasklep.pl

Made in Germany

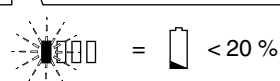
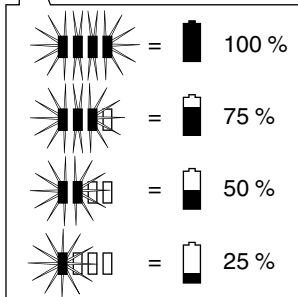
A

... LTX BL ...

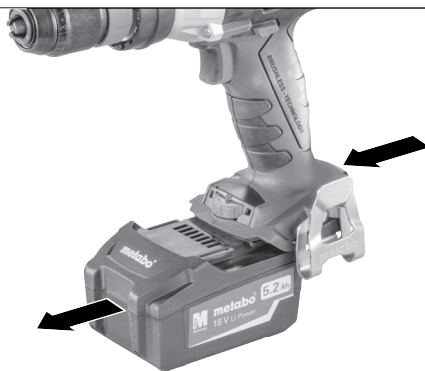
... LTX-3 BL ...

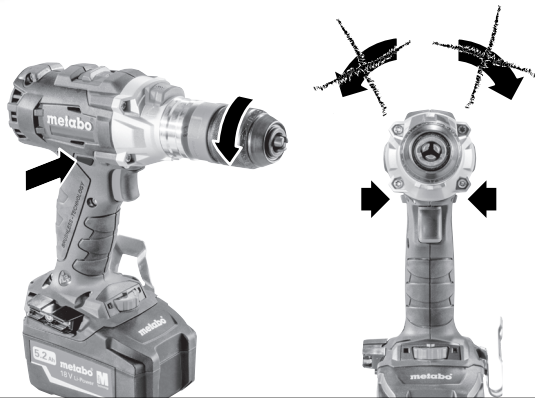
B

C

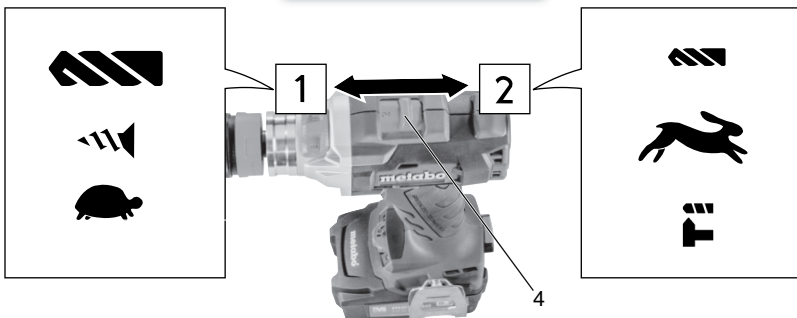

D

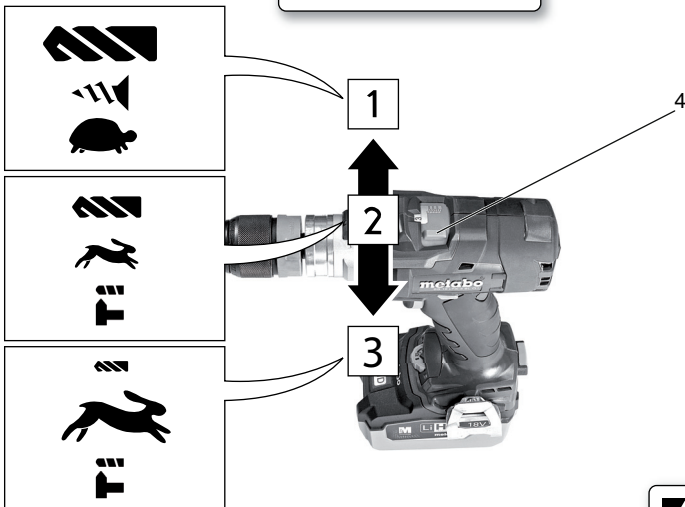

E

... LTX BL ...

... LTX-3 BL ...

7.4

F

= Impuls

1...10 = Nm ... Nm

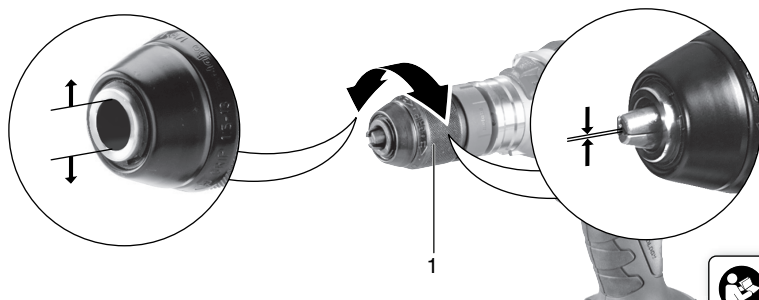

= max. Nm

7.6

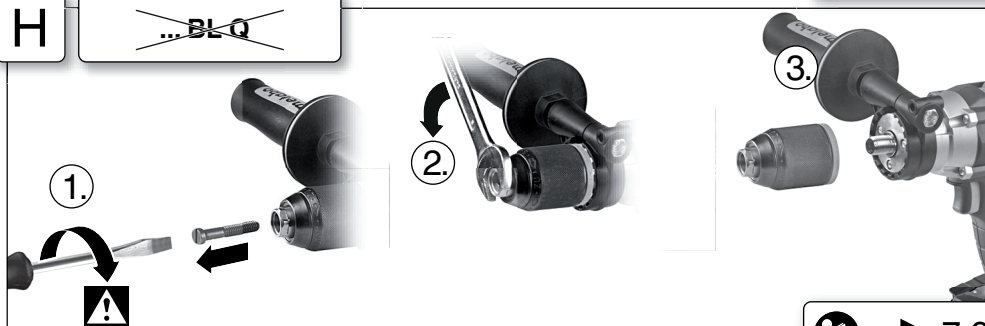
G

→ 7.8

H

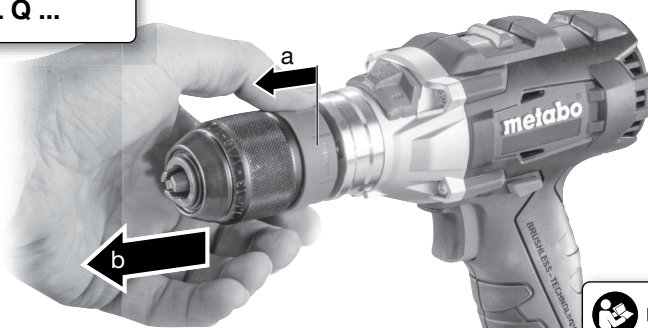
~~... BL Q~~

→ 7.9

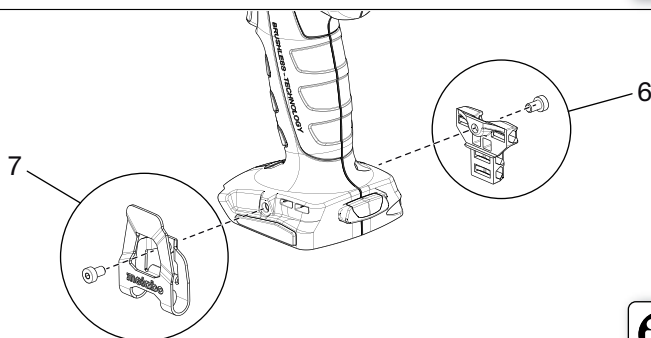
I

... BL Q ...

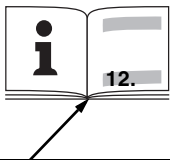
→ 7.10

J

→ 7.11

K

			BS 18 LTX BL I *1) Serial Number: 02350..			BS 18 LTX BL Q I *1) Serial Number: 02351..			SB 18 LTX BL I *1) Serial Number: 02352..			SB 18 LTX BL Q I *1) Serial Number: 02353..			BS 18 LTX-3 BL I *1) Serial Number: 02354..			BS 18 LTX-3 BL Q I *1) Serial Number: 02355..			SB 18 LTX-3 BL I *1) Serial Number: 02356..			SB 18 LTX-3 BL Q I *1) Serial Number: 02357..		
U		V		18																						
n₀	/min, rpm	1	0 - 500										0 - 500													
		2	0 - 1850										0 - 2050													
		3	-										0 - 3800													
M₁	Nm (in-lbs)		60 (531)										60 (531)													
M₂	Nm (in-lbs)		65 (575)										65 (575)													
M₃	Nm (in-lbs)		120 (1062)										120 (1062)													
M₄	Nm (in-lbs)	1	1 - 20 (8.9 - 177)										1 - 20 (8.9 - 177)													
		2	1 - 8 (8.9 - 70.8)										1 - 8 (8.9 - 70.8)													
		3	-										7 (62.0)													
D_{1 max} 	mm (in)		13 (¹ / ₂)																							
D_{2 max} 	mm (in)		65 (2 ¹ / ₂)										65 (2 ¹ / ₂)													
D_{3 max} 	mm (in)		2/3	-					16 (⁵ / ₈)					-					16 (⁵ / ₈)							
s	/min, bpm		-					32300					-					48000								
m	kg (lbs)		2,3 (5.1)					2,4 (5.3)					2,4 (5.3)					2,6 (5.7)								
G	UNF(in)		1/2" - 20 UNF	-		1/2" - 20 UNF		-		1/2" - 20 UNF		-		1/2" - 20 UNF		-		1/2" - 20 UNF		-						
D_{max}	mm (in)		13 (¹ / ₂)																							
a_{h, ID/K_{h, ID}}	m/s²		-					20,7 / 1,5					-					17,7 / 1,5								
a_{h, D/K_{h, D}}	m/s²		3,2 / 1,5										3,8 / 1,5													
a_{h, s/K_{h, s}}	m/s²		< 2,5 / 1,5										< 2,5 / 1,5													
L_{pA/K_{pA}}	dB(A)		76 / 3					92 / 3					71 / 3					71 / 3								
L_{WA/K_{WA}}	dB(A)		87 / 3					103 / 3					82 / 3					82 / 3								

12.

L

*2) 2014/30/EU, 2006/42/EC, 2011/65/EU

*3) EN 60745-1:2009+A11:2010, EN 60745-2-1:2010, EN 60745-2-2:2010, EN 50581:2012

2017-05-09, Bernd Fleischmann

Direktor Produktentstehung & Qualität (Vice President Product Engineering & Quality)

*4) Metabowerke GmbH - Metabo-Allee 1 - 72622 Nuertingen, Germany

1.

Oryginalna instrukcja obsługi

1. Deklaracja zgodności

Oświadczamy z pełną odpowiedzialnością, że akumulatorowe wiertarko-wkrętarki i wiertarki udarowe oznaczone typem i numerem seryjnym *1) spełniają wszystkie obowiązujące przepisy dyrektyw *2) i norm *3). Dokumentacja techniczna *4) - ➔ rys. L.

2. Użytkowanie zgodne z przeznaczeniem

Akumulatorowe wiertarko-wkrętarki i wiertarki udarowe są przeznaczone do wiercenia bez uderu w metalu, drewnie, tworzywach sztucznych i podobnych materiałach, jak również do wkręcania i wykręcania wkrętów oraz gwintowania.

Ponadto akumulatorowe wiertarki udarowe mogą być również używane do wiercenia udarowego w murze, cegle i kamieniu.

Odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku użytkowania niezgodnego z przeznaczeniem ponosi wyłącznie użytkownik.

Przestrzegać ogólnie obowiązujących przepisów BHP oraz dołączonych informacji dotyczących bezpieczeństwa.

3. Ogólne informacje dotyczące bezpieczeństwa

Należy zwracać uwagę na miejsca w tekście oznaczone tym symbolem. Służą one bezpieczeństwu osób obsługujących, jak i bezpieczeństwu użytkowanego elektronarzędzia!

OSTRZEŻENIE! W celu zminimalizowania ryzyka obrażeń zapoznać się z treścią instrukcji obsługi.

OSTRZEŻENIE! Przeczytać wszystkie informacje dotyczące bezpieczeństwa i zalecenia. Nieprzestrzeganie informacji dotyczących bezpieczeństwa i zaleceń może być przyczyną porażenia prądem elektrycznym, pożaru i/lub poważnych obrażeń ciała.

Wszystkie informacje dotyczące bezpieczeństwa i zalecenia starannie przechowywać, aby móc z nich skorzystać w przyszłości.

Przekazując elektronarzędzie innym osobom należy przekazać również niniejszą instrukcję.

4. Specjalne informacje dotyczące bezpieczeństwa

Podczas używania wiertarek udarowych nosić ochronniki słuchu (wiertarki o oznaczeniu SB...). Oddziaływanie hałasu może spowodować utratę słuchu.

Używać uchwytu dodatkowego dostarczonego wraz z urządzeniem (zależne od wyposażenia). Utrata kontroli nad narzędziem może stać się przyczyną obrażeń.

Przy wykonywaniu prac, przy których zamocowane narzędzie może natrafić na ukryte przewody elektryczne, trzymać urządzenie za izolowane uchwyty. Kontakt z przewodem znajdującym się pod napięciem może spowodować przepływ prądu przez metalowe elementy urządzenia i w efekcie doprowadzić do porażenia prądem.

Sprawdzić, czy w miejscu wykonywanych prac nie znajdują się **przewody elektryczne, wodociągowe lub gazowe** (np. za pomocą detektora metali).

Chronić akumulatory przed wilgocią!

Nie wkładać akumulatorów do ognia!

Nie używać uszkodzonych ani zdeformowanych akumulatorów!

Nie otwierać akumulatorów!

Nie dotykać i nie zwierać styków akumulatora!

Z uszkodzonych akumulatorów litowo-jonowych może wyciec lekko kwasowa ciecz palna!

W przypadku wydostania się cieczy z akumulatora i kontaktu ze skórą bezzwłocznie spłukać to miejsce dużą ilością wody. Jeżeli ciecz z akumulatora dostanie się do oczu, przepłukać oczy czystą wodą i bezzwłocznie udać się do lekarza!

Z uszkodzonego urządzenia trzeba zawsze wyjąć akumulator.

Przed przystąpieniem do regulacji ustawień, przezbierania, konserwacji lub czyszczenia wyjąć z urządzenia akumulator.

Upewnić się, że podczas wkładania akumulatorów urządzenie jest wyłączone.

Nie dotykać obrabianego się narzędzia!

Wióry i podobne zanieczyszczenia usuwać wyłącznie po wyłączeniu urządzenia.

Zabezpieczyć obrabiany element przed przesunięciem lub obrotniem (na przykład poprzez zamocowanie w ścisłach stolarskich).

Dioda LED (13): nie patrzeć bezpośrednio na światło diody LED przez przyrządy optyczne.

Redukcja zapylenia:

OSTRZEŻENIE – Niektóre rodzaje pyłów, które powstają podczas szlifowania papierem ściernym, cięcia, szlifowania, wiercenia i innych prac, zawierają substancje chemiczne, o których wiadomo, że wywołują raka, wady wrodzone lub zaburzają zdolność rozrodczą. Takie chemikalia to na przykład:

- ołów z jastrychów na bazie ołowiu,

- pył mineralny z cegieł, cement i inne wyroby murarskie, oraz
- arsen i chrom zawarty w drewnie poddawany obróbce chemicznej.

Ryzyko narażenia jest uzależnione od częstotliwości wykonywania takich prac. Aby zmniejszyć zagrożenie ze strony substancji chemicznych: pracować w obszarze o dobrej wentylacji i stosować atestowane środki ochronne, np. maski przeciwpyłowe zaprojektowane do filtrowania cząstek mikroskopijnej wielkości.

Powyższe informacje odnoszą się również do pyłów powstających przy obróbce innych materiałów, np. niektórych rodzajów drewna (drewno dębowe lub bukowe), metali, azbestu. Inne znane schorzenia, to np. reakcje alergiczne i choroby układu oddechowego. Zapobiegać przedostawaniu się cząstek pyłu do organizmu.

Przestrzegać wytycznych dotyczących obrabianego materiału, pracowników, rodzaju i miejsca zastosowania oraz przepisów krajowych (np. przepisów BHP, utylizacji).

Eliminować szkodliwe cząstki z powietrza w miejscu ich emisji i zapobiegać ich odkładaniu się w otoczeniu.

Do prac specjalnych używać odpowiedniego osprzętu. Pozwoli to ograniczyć ilość cząstek przenikających w niekontrolowany sposób do otoczenia.

Używać odpowiedniej instalacji do odsysania pyłu.

W celu zminimalizowania zagrożenia pyłem:

- Nie kierować uwalnianych cząstek i strumienia powietrza wylotowego z maszyny w stronę samego siebie, w kierunku innych osób znajdujących się w pobliżu ani na osiadły pył.
- Używać systemów odpylania i/lub oczyszczaczy powietrza.
- Zapewnić dobrą wentylację miejsca pracy oraz jego czystość dzięki stosowaniu wyciągu powietrza. Zamiatanie i nadmuchiwanie powodują wzbijanie pyłu.
- Odzież ochronną odkurzać lub prać. Nie przedmuchiwać, nie trzepać, nie czyścić szczotką.

Transport akumulatorów litowo-jonowych:

Warunki przesyłania akumulatorów litowo-jonowych regulują przepisy dotyczące towarów niebezpiecznych (UN 3480 i UN 3481). W przypadku wysyłki akumulatorów litowo-jonowych zapoznać się z aktualnie obowiązującymi przepisami. W razie potrzeby zasięgnąć informacji w firmie transportowej. Certyfikowane opakowania są dostępne w Metabo.

Akumulatory wolno wysyłać, tylko jeżeli ich obudowa jest nieuszkodzona i z wnętrza nie wydostaje się płyn. Przed wysyłką wyjąć akumulator z urządzenia. Zabezpieczyć styki przed zwarciem (np. zaizolować taśmą klejącą).

5. Ilustracje

Ilustracje znajdują się na początku instrukcji obsługi.

Objaśnienia do symboli:

	Kierunek ruchu
	Wiertło
	Powoli
	Szybko
	Pierwszy bieg
	Drugi bieg
	Trzeci bieg
	Śruby
	Wiercenie, wkręcanie, gwintowanie
	Wiercenie udarowe
Nm	Moment obrotowy

6. Elementy urządzenia

➔ *rys. A*

- 1 szybkoocucujący uchwyt wiertarski
- 2 Uchwyt pomocniczy
- 3 Przełącznik suwakowy (wiercenie zwykłe/ wiercenie udarowe)*
- 4 Przełącznik zmiany biegów
- 5 Przełącznik kierunku obrotów (wybór kierunku obrotów, zabezpieczenie transportowe) – z obu stron urządzenia
- 6 Schowek na bity *
- 7 Zaczep do paska *
- 8 Przycisk odblokowywania akumulatora
- 9 Przycisk wskaźnika naładowania
- 10 Wskaźnik naładowania i sygnalizator
- 11 Akumulator
- 12 Pokrętko
 - pracy impulsowej
 - ograniczenia momentu obrotowego
 - maksymalnego momentu obrotowego
- 13 dioda LED
- 14 przycisk włącznika

* w zależności od wyposażenia

7. Użytkowanie

7.1 Akumulator, wskaźnik naładowania i sygnalizator ➔ *rys. B*

Przed pierwszym użyciem naładować akumulator.

W przypadku spadku mocy ponownie naładować akumulator.

Optymalna temperatura przechowywania wynosi od 10°C do 30°C.

7.2 Wyjmowanie i zakładanie akumulatora ➔ *rys. C*

7.3 Ustawianie kierunku obrotów, zabezpieczenie transportowe (blokada włączenia) ➔ *rys. D*

7.4 Wybór biegu ➡ *rys. E*

Przełącznik biegów (4) wolno przestawiać tylko przy zatrzymanym silniku!

7.5 Wybór wiercenia zwykłego/udarowego ➡ *rys. A*

Ustawić przełącznik (3).

7.6 Ustawianie ograniczenia momentu obrotowego, maksymalnego momentu obrotowego, funkcji impulsowania

Nie pracować zbyt długo z włączoną funkcją impulsowania! (Silnik może ulec przegraniu.)

➡ *Rys. F*

Pokrętem nastawczym (12) ustawić żądany tryb pracy:

1...10 = ograniczenie momentu obrotowego

= maksymalny moment obrotowy

= praca impulsowa

7.7 Włączanie / wyłączanie, regulowanie prędkości obrotowej ➡ *rys. A*

Włączanie, prędkość obrotowa: naciśnięcie przycisk włącznika (14). Prędkość obrotową można regulować poprzez zmianę siły nacisku na przycisk.

Wyłączanie: zwolnić przycisk włącznika (14).
Wskazówka: odgłos występujący przy wyłączaniu jest uwarunkowany konstrukcją urządzenia (szybkie zatrzymanie) i nie ma wpływu na działanie ani żywotność urządzenia.

7.8 Szybkomocujący uchwyt wiertarski ➡ *rys. G*

W przypadku miękkich chwytów narzędziowych może być konieczne ponowne dokręcenie po krótkim wierceniu.

Informacje dotyczące urządzeń z oznaczeniem SB...:

1. Grzechotanie słyszalne ewentualnie po otwarciu uchwytu wiertarskiego (uwarunkowane funkcyjnie) można wyeliminować, obracając tuleję w przeciwnym kierunku.

2. Mocowanie narzędzia roboczego: Przekręcić tuleję w kierunku „GRIP, ZU“, aż zostanie pokonany wyczuwalny opór mechaniczny.

Uwaga! Narzędzie nie jest jeszcze zamocowane! Kręcić mocno tak długo (**musi być przy tym słyszalne "klikanie"**), aż dalszy obrót nie będzie możliwy – **dopiero teraz narzędzie jest bezpiecznie zamocowane**.

Czyszczenie: od czasu do czasu obrócić urządzenie szybkomocującym uchwytem wiertarskim ku dołowi, przekręcić tuleję do oporu w kierunku „GRIP, ZU“, a następnie do oporu w kierunku „AUF, RELEASE“.

Nagromadzony pył wysypie się z szybkomocującego uchwytu wiertarskiego.

7.9 Odkręcanie uchwytu wiertarskiego ➡ *rys. H*

Przykręcanie przebiega w odwrotnej kolejności.

7.10 Uchwyt wiertarski z systemem szybkiej wymiany Quick (w urządzeniach z oznaczeniem ...BL Q...) ➡ *Rys. I*

Zdejmowanie: przesunąć pierścień blokady do przodu (a) i zdjąć uchwyt wiertarski ku przodowi (b).

Zakładanie: przesunąć pierścień blokady do przodu i nałożyć uchwyt wiertarski do oporu na wrzeciono wiertarki.

7.11 Mocowanie zaczepu do paska / schowka na bity (w zależności od wyposażenia) ➡ *rys. J*

Zamocować zaczep do paska (7) w pokazany sposób.

Zamocować schówek na bity (6) w pokazany sposób.

8. Usuwanie usterek

8.1 Wielofunkcyjny system kontrolny urządzenia

Samoczynne wyłączenie się urządzenia oznacza, że zadziałł elektroniczny układ autozabezpieczenia. W takiej sytuacji włącza się ostrzegawczy sygnał dźwiękowy (piszczenie). Sygnał wyłącza się po maks. 30 sekundach lub po zwolnieniu przycisku włącznika (14).

Pomimo tej funkcji ochronnej może w niektórych przypadkach dojść do przeciążenia i w następstwie do uszkodzenia urządzenia.

Przyczyny usterek i sposoby ich usuwania:

1. Akumulator jest prawie wyczerpany ➡ *rys. A, B* (układ elektroniczny chroni akumulator przed głębokim rozładowaniem).

Miganie diody LED (10) oznacza prawie całkowite rozładowanie akumulatora. W razie potrzeby wcisnąć przycisk (9) w celu sprawdzenia stanu naładowania za pomocą diod LED (10). Jeżeli akumulator jest prawie rozładowany, należy go ponownie naładować!

2. Długotrwałe przeciążenie urządzenia prowadzi do **wyłączenia termicznego**.

Odczekać do ostygnięcia urządzenia lub akumulatora.

Wskazówka: jeżeli akumulator jest bardzo ciepły, zaleca się umieszczenie go w ładowarce „AIR COOLED“ w celu szybszego schłodzenia.

Wskazówka: urządzenie ostygnie szybciej, jeśli będzie pracować na biegu jałowym, bez obciążenia.

3. **Wyłącznik bezpieczeństwa** Metabo: urządzenie WYŁĄCZA się samoczynnie. W przypadku gwałtownego zmniejszenia prędkości obrotowej (np. przy nagłym

zablokowaniu lub odrzuceniu) urządzenie wyłącza się. Wyłączyć urządzenie przyciskiem włącznika (14). Następnie ponownie włączyć urządzenie i pracować normalnie dalej. Unikać ponownego zablokowania.

8.2 Wskazówki

Dioda LED (13) wyłącza się automatycznie po upływie określonego czasu.

9. Akcesoria

Używać wyłącznie oryginalnych akumulatorów i akcesoriów Metabo.

Stosować wyłącznie akcesoria, które spełniają wymagania i parametry określone w niniejszej instrukcji obsługi.

Akcesoria należy bezpiecznie zamocować. Praca urządzeniem w uchwycie: bezpiecznie zamocować urządzenie. Utrata kontroli nad narzędziem może stać się przyczyną obrażeń.

Kompletny zestaw akcesoriów można znaleźć na stronie www.metabo.com lub w katalogu.

10. Naprawa

 Wszelkie naprawy elektronarzędzi może wykonywać wyłącznie elektryk!

W sprawie naprawy elektronarzędzia należy się zwrócić do przedstawiciela Metabo. Adresy są dostępne na stronie www.metabo.com.

Wykazy części zamiennych można pobrać pod adresem www.metabo.com.

11. Ochrona środowiska

Nie wrzucać akumulatorów do wody.

 W trosce o środowisko naturalne nie należy wyrzucać elektronarzędzi ani akumulatorów wraz z odpadami komunalnymi.

Przestrzegać krajowych przepisów dotyczących segregacji odpadów i recyklingu zużytych urządzeń, opakowań i akcesoriów.

Przed utylizacją rozładować akumulator w elektronarzędziu. Zabezpieczyć styki przed zwarcieniem (np. zaizolować taśmą klejącą).

12. Dane techniczne

➔ *Rys. K.* Zastrzegamy sobie prawo do zmian związanych z postępem technicznym.

U = napięcie akumulatora

n_0 = prędkość obrotowa na biegu jałowym

Moment dokręcenia przy wkręcaniu:

M₁ = wkręcanie miękkie (drewno)

M₂ = moment ilości ruchu

M₃ = wkręcanie twarde (metal)

M₄ = regulowany moment dokręcenia

Maks. średnica wiertła:

D_{1 max} = w stali

D_{2 max} = w miękkim drewnie

D_{3 max} = w murze

s = maks. liczba uderzeń

m = ciężar (z najmniejszym akumulatorem)

G = gwint wrzeciona

D_{max} = rozwarłość uchwytu wiertarskiego

Wartości pomiarów ustalone w oparciu o EN 60745.

--- prąd stały

Zamieszczone dane techniczne podlegają tolerancji (odpowiednio do obowiązujących standardów).

Wartości emisji

Wartości te umożliwiają oszacowanie emisji elektronarzędzia i porównanie różnych elektronarzędzi. W zależności od warunków użytkowania, stanu elektronarzędzia lub narzędzi roboczych rzeczywiste obciążenie może być większe lub mniejsze. Podczas dokonywania oceny należy uwzględnić przerwy w pracy i fazy mniejszego obciążenia. Na podstawie odpowiednio dopasowanych wartości szacunkowych określić środki ochrony dla użytkownika, np. działania organizacyjne.

Łączna wartość drgań (suma wektorowa dla trzech kierunków) określona zgodnie z normą EN 60745:

a_{h, ID} = wartość emisji drgań (wiercenie udarowe w betonie)

a_{h, D} = wartość emisji drgań (wiercenie w metalu)

a_{h, S} = wartość emisji drgań (wkręcanie bez udaru)

K_{h, ...} = niepewność wyznaczenia (drgania)

Typowe poziomy hałas w ocenie akustycznej:

L_{pA} = poziom ciśnienia akustycznego

L_{WA} = poziom mocy akustycznej

K_{pA}, K_{WA} = niepewność pomiarowa (poziom hałas)

Podczas pracy poziom hałas może przekraczać wartość 80 dB(A).

 Nosić ochronniki słuchu!

KLIMASKLEP

ul. Orzechowa 3

72-010 Przęsocin (koło Szczecina)

tel.: **(91) 432-43-42**

e-mail: **kontakt@klimasklep.pl**

www: **www.KlimaSklep.pl**

170 27 4670 - 1018